

TALE

2. maj 2016

J.nr. 20165200124

Kemi, ulykker og internationalt
(KUI)
BLO/ARS

Samråd om dødsulykker i trafikken, Beskæftigelsesudvalget den 12. maj 2016 kl. 11, alm. del spørgsmål AX, AY og AZ

Samrådsspørgsmål AX, AY og AZ, stillet den 25. april 2016 efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Samrådsspørgsmål AX:

”Hvilke konsekvenser mener ministeren, at det kan have for mennesker, der dør i trafikken under udførelse af deres arbejde, hvis ikke ulykken undersøges som en arbejdsulykke? Der henvises til artiklen ”Arbejdstilsynet undersøger ikke dødsulykker – chefer slipper for straf”, der blev bragt på fagbladet3f.dk den 15. april 2016.”

Samrådsspørgsmål AY:

”Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at der bliver et fast samarbejde mellem Arbejdstilsynet og politiet i ulykker, hvor mennesker dør i trafikken under udførelse af deres arbejde?”

Samrådsspørgsmål AZ:

”Hvad vil ministeren gøre, for at alle dødsulykker i trafikken, der samtidig er arbejdsulykker, undersøges af Arbejdstilsynet?”

Indledning:

- Tak for invitationen til dette samråd.
- Udvalget har ønsket at drøfte Arbejdstilsynets indsats i forbindelse med dødsulykker i trafikken, som sker under arbejdet.
- Lad mig starte med at understrege, at det altid er tragisk, når en arbejdsulykke ender dødeligt.
- Der skal ikke herske tvivl om, at det skal være sikkert og sundt at gå på arbejde i Danmark – også når dette indebærer arbejde i trafikken.

- Det er først og fremmest arbejdsgivernes ansvar at sikre, at deres medarbejdere ikke kommer til skade.
- Hvis det ulykkelige skulle ske, at en medarbejder omkommer i trafikken, mens vedkommende er på arbejde, skal årsagen findes, så vi kan få klarhed over, om arbejdsgiveren har svigtet sit ansvar.
- Det er politiet, der kommer ud til alle trafikulykker for at undersøge hvad, der er sket. På baggrund af de oplysninger skal Arbejdstilsynet så vurdere, om arbejdsmiljøloven er blevet overtrådt.
- Hvis ulykken eksempelvis skyldes, at køretøjet ikke har været i ordentlig stand eller bestemmelserne om kørehviletid er overtrådt, er det et rent trafikalt anliggende, og så er vi ovre i færdselslovgivningen. Her er det politiet, der er den kompetente myndighed.
- Hvis ulykken for eksempel skyldes, at arbejdsgiveren ikke har instrueret medarbejderne ordentligt i at laste en varevogn – så skal Arbejdstilsynet holde arbejdsgiveren ansvarlig. Så er der tale om en overtrædelse af arbejdsmiljøloven.
- Det er efter min mening en klar ansvarsfordeling, hvor der er ikke er tvivl om hvem, det er, der har ansvaret for at følge op på en ulykke.
- Når det så er sagt, så skal en arbejdsgiver ikke slippe for at få besøg fra Arbejdstilsynet i forbindelse med dødsfald bare fordi, arbejdsulykkerne sker i trafikken fremfor på arbejdspladsen, og det kan jeg forstå, at Arbejdstilsynet nu har øget fokus på at sikre.

Samrådsspørgsmål AX:

- I spørgsmål AX spørges til konsekvenser for mennesker, der dør i trafikken, mens de er på arbejde.
- I forbindelse med en dødsulykke skal der tages stilling til, om der skal være konsekvenser for arbejdsgiveren i form af eksempelvis bøde eller påbud. Det skal også afklares, om der skal være en erstatning til de efterladte.
- Med hensyn til erstatning er det sådan, at man som efterladt har mulighed for at få erstatning, hvis afdøde var omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og dødsfaldet kan anerkendes som en følge af en arbejdsulykke.
- Hvis dødsfaldet kan anerkendes som en arbejdsulykke, giver arbejdsskadesikringsloven de efterladte mulighed for overgangsbeløb, erstatning for tab af forsørger og særlig godtgørelse.
- Arbejdsskadestyrelsen skal underrettes om arbejdsrelaterede dødsfald inden for 48 timer.
- For at sikre, at der sker anmeldelse af dødsulykker i forbindelse med arbejdet, har Arbejdsskadestyrelsen en døgnbemandet telefon, hvortil anmeldelse af disse dødsfald kan ske. Oftest er det politiet, der anmelder dødsulykken i tilslutning til ligsynet, men det kan også være det sygehus, hvor pågældende er afgået ved døden.
- Når Arbejdsskadestyrelsen har modtaget anmeldelsen, skal det undersøges, om arbejdsskadesikringslovens betingelser er opfyldt. Dette gør sig også gældende for arbejdsrelaterede dødsulykker i trafikken. Ved sådanne dødsfald undersøger Arbejdsskadestyrelsen, om afdøde i henhold til lovens betingelser var på arbejde, da ulykken skete.

- For at ulykken kan anerkendes som en arbejdsskade er det alene en betingelse, at afdøde var omfattet af loven, og at vedkommende var på arbejde, da ulykken skete. Det er derfor uden betydning, om det er færdselsreglerne eller arbejdsmiljøreglerne, der er overtrådt. Det er også uden betydning, om der er en skadevolder i forbindelse med ulykken.
- Er der en ansvarlig skadevolder, kan efterladte derudover opnå yderligere erstatning efter erstatningsansvarsloven. Med hensyn til trafikskader er der objektivi ansvar efter færdselsloven, og de efterladte kan derfor eventuelt få erstatning, selvom arbejdsmiljøreglerne ikke er overtrådt.
- En ting er, at de efterladte kan få erstatning. Men det skal også forebygges, at sådan en ulykke ikke sker igen. Og for at gøre det, skal det afklares, om ulykken er sket, fordi arbejdsgiveren har svigtet sit arbejdsmiljøansvar.
- Hvis det er tilfældet, skal arbejdsgiveren naturligvis sanktioneres i samme omfang, som hvis dødsulykken er sket på arbejdsstedet.
- Her kan jeg forstå på Arbejdstilsynet, at man i forlængelse af korrespondancen med Fagbladet 3F er blevet opmærksom på, at der ikke har været en tilstrækkelig grad af systematisk opfølgning på arbejdsrelaterede dødsulykker i trafikken.
- Det bunder i, at ulykker i trafikken først og fremmest er et trafikalt anliggende og derfor politiets ansvarsområde.
- Men for at være helt sikre og for at udelukke enhver tvivl om, hvorvidt der kan være sket overtrædelser af arbejds-

miljølovgivningen, har Arbejdstilsynet oplyst mig om, at de finder det rigtigst at ændre praksis.

- Det betyder, at tilsynet fremover vil sikre, at der bliver fulgt op på hver eneste dødsulykke, der sker under arbejdet – også de dødsulykker, der sker i trafikken.
- Hvis det viser sig, at arbejdsmiljøloven er overtrådt i forbindelse med en dødsulykke i trafikken, vil Arbejdstilsynet derfor fremover følge op overfor arbejdsgiverne og, når det er påkrævet, afgive påbud.
- Om der også skal indstilles til retslig tiltale med krav om bøde, kommer an på den konkrete sag og overtrædelsens karakter. Hvis overtrædelsen tilpas grov, og betingelserne for straf er til stede, vil arbejdsgiveren blive indstillet til bøde.
- Jeg er tilfreds med, at Arbejdstilsynet har besluttet fremover systematisk at undersøge dødsulykker, der sker i trafikken under arbejdet.
- Jeg kan forstå på Arbejdstilsynet, at tilsynet i forbindelse med en aktindsigt fra Fagbladet 3F har undersøgt 21 dødsulykker i trafikken fra perioden 2012-2015. I disse dødsulykker er der ikke konstateret forhold af arbejdsmiljømæssig karakter.
- Arbejdstilsynet vil tage et fornyet kig på de dødsulykker i trafikken, der indtil videre er sket i 2016. Hvis Arbejdstilsynet vurderer, at arbejdsmiljøloven er blevet overtrådt, vil der blive fulgt op.
- I de seneste fem år har der gennemsnitligt været 4-6 arbejdsrelaterede dødsulykker i trafikken om året.

Samrådsspørgsmål AY:

- Med hensyn til spørgsmål AY om samarbejde mellem Arbejdstilsynet og politiet kan jeg oplyse, at der ikke er nogen formel samarbejdsaftale mellem politiet og Arbejdstilsynet, som særligt vedrører arbejdsrelaterede dødsulykker i trafikken.
- Ifølge et cirkulære fra 1958 skal politiet kontakte Arbejdstilsynet i forbindelse med ulykker, der kan vedrøre arbejderbeskyttelseslovgivningen.
- Det betyder, at politiet kontakter Arbejdstilsynet ved arbejdsulykker, på eksempelvis byggepladser, hvor politi og ambulance bliver tilkaldt, fordi det som udgangspunkt er Arbejdstilsynets ansvarsområde.
- Da trafikulykker derfor som udgangspunkt er politiets ansvarsområde, bliver Arbejdstilsynet ikke i alle tilfælde kontaktet, hvis en trafikulykke er sket i arbejdstiden.
- Til gengæld har arbejdsgiveren ansvaret for at anmelde alle arbejdsulykker til Arbejdstilsynet – uanset om de sker på arbejdspladsen eller i trafikken.
- Normalt får Arbejdstilsynet viden om en trafikulykke, når arbejdsgiveren anmelder ulykken i Arbejdsskadestyrelsens og Arbejdstilsynets fælles anmeldesystem.
- Jeg mener på den baggrund ikke, at der er behov for yderligere aftaler om samarbejdet mellem politiet og Arbejdstilsynet i denne type sager, og at ansvarsfordelingen mellem de to myndigheder ligeledes er klar.
- Arbejdstilsynet vil fremover sørge for at indhente politi-rapport på samtlige dødsulykker i trafikken, der sker i ar-

bejdstiden. Og tilsynet vil så undersøge, om der har været en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

- Hvis det ikke kan udelukkes, vil Arbejdstilsynet besøge virksomheden for at undersøge arbejdsulykken. Besøget skal afdække omstændighederne omkring ulykken og afklare, om arbejdsmiljøloven er overtrådt.
- Som jeg nævnte tidligere, kan det for eksempel være, hvis arbejdsgiveren ikke har instrueret medarbejderne ordentligt i at laste en varevogn, så det er sikkert at bringe varer ud.

Samrådsspørgsmål AZ:

- I spørgsmål AZ spørges der til, hvad jeg vil gøre for, at alle arbejdsrelaterede dødsulykker i trafikken undersøges af Arbejdstilsynet.
- Som nævnt har Arbejdstilsynet netop besluttet, at alle dødsulykker i trafikken, der sker under arbejdet, fremover skal vurderes i forhold til, om der er sket en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.
- Kun de ulykker, hvor Arbejdstilsynet vurderer, at en overtrædelse af arbejdsmiljøloven helt klart kan udelukkes, udtages ikke til ulykkesundersøgelse. Det kan eksempelvis være, at det er en anden billist, der er skyld i ulykken.
- Denne beslutning bakker jeg som nævnt op om – det er rigtig fornuftigt, at disse ulykker nu systematisk og konsekvent vil blive undersøgt.

Afslutning

Afslutningsvist vil jeg gerne gentage, at dødsulykker i forbindelse med arbejdet er dybt tragiske, og at de simpelthen

ikke må ske. Hvis de alligevel gør, skal det forebygges, at de sker igen.

Det nødvendiggør, at der bliver fulgt op på, om der er noget, arbejdsgiveren skulle have gjort anderledes, og derfor er jeg tilfreds med, at Arbejdstilsynet nu vil sikre, at det sker.